

Změna jako „transcendence“ / Transcendence jako změna

Událost (= subjekt jako událostné dění) je schopna transcendovat v tom smyslu, že nejen vykonává své „bytí“ (transience či transience), ale že je vykonává jako „jsoucí“ (= „reálně“ jsoucí, tj. jako už nějak zapojené do „reálného“ okolí, což ovšem znamená nezbytně také transgresi, byť jen tu nejnižší úrovně), ale že je ve svých akcích s to se vztáhnout nejen „ven ze sebe“ do vnějšího okolí, ale do své vlastní sféry „vnitřní vnějšnosti“, tedy ke svým myšlenkovým modelům – a přes ni či přes ně (akce) resp. s jejich pomocí i k tomu, co není předmětné (a co tedy musí být „intencionálně míněno“, „zaměřeno“ i na „ne-předměty“, tedy za pomoci nezpředměťujících intencí). Ale to si necháme na později; jestliže „transgrese“ znamená schopnost události vykročit ze sebe ven, tj. ve své akci překročit své hranice (meze, limity) (ať už ty limity vymezíme jakkoli), „transcendence“ znamená víc: znamená zaměřit se na něco vnějšího, co nejenom má své „bytí“ mimo rámec oněch hranic, ale k čemu míří příslušná akce nikoli pouze nazdařbůh, nýbrž „cíleně“, tj. už na základě nějaké dřívější interakce (tj. akce, v níž nejen došlo k setkání s oním „cílem“, nýbrž z které se události dostalo již dříve nějaké informace o něm). Transcendování v našem smyslu neznámá tedy jen nějaké přesažení, překročení, přešplhání k něčemu vnějšmu, ale získání nějakých informací o takovém „překročení“ a uložení těchto informací v „paměti“ události (tj. v její niterné „vnějšnosti“).

(Písek, 120617-3.)